

Gebiedsgericht Handhaven Inspectieresultaten 2020

De NVWA controleerde dit jaar voor de 3e keer op rij in de risicogebieden De Peel (Limburg-Noord en Oost-Brabant), Veluwe en Vallei en Twente in het kader van Gebiedsgericht Handhaven (GGH). Deze factsheet beschrijft de resultaten van het jaar 2020. Tevens is er in het kader van dit project een animatiefilmpje gemaakt: [Gebiedsgericht Handhaven Mest - Provincie Noord-Brabant](#)

GGH is onderdeel van de Versterkte Handhavingsstrategie (VHS) mest. Hierbij wordt zowel alleen door de NVWA, als gezamenlijk met de handhavingspartners van Omgevingsdiensten en Waterschappen geïnspecteerd in de aangewezen risicogebieden.

Wettelijk kader

De Meststoffenwet bevat algemene regels over de productie, het verhandelen en het gebruik van dierlijke meststoffen. Deze regels zijn in detail uitgewerkt in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet (Ubm) en de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Urm), over onder andere registratie van bedrijven en eisen voor het vervoer, zoals wegen, bemonstering en het vervoersbewijs dierlijke meststoffen (VDM). Voor het gebruik van meststoffen bestaan specifieke regels. Daarvoor is het Besluit gebruik meststoffen (BGM) van belang. In het BGM wordt onder meer geregeld in welke periodes en onder welke (bodem)condities meststoffen mogen worden uitgereden en hoe meststoffen moeten worden aangewend. De gebruiksnormen gelden per kalenderjaar en mogen op bedrijfsniveau niet worden overschreden. Binnen GGH kunnen alle onderwerpen met betrekking tot mest worden gecontroleerd. Hiervoor wordt verwezen naar de andere factsheets van 'inspectieresultaten mest 2020'.

Aanpak

In de gebieden waar de waterkwaliteit achterblijft of afneemt, wordt de handhaving geïntensiveerd onder andere door een versterking van de samenwerking tussen de controlerende en handhavende (overheids)instanties. Hiermee wordt de effectiviteit van het toezicht vergroot en daarmee de naleving van regelgeving. In de Versterkte Handhavingsstrategie (VHS) mest zijn 3 risicogebieden benoemd ten aanzien van waterkwaliteit, namelijk:

De Peel (Oost-Brabant en Limburg-Noord); **Veluwe en Vallei** en **Twente**.

Resultaten

Door de NVWA zijn in de 3 gebieden in totaal 1.171 (778+223+170) controles uitgevoerd (zie de schematische weergave in tabel 1). De 3 risicogebieden hebben geresulteerd in 159 (101+40+18) niet-akkoordbevindingen in 2020. De resultaten zijn onderverdeeld per risicogebied: 778 inspecties en 101 bevindingen in De Peel, 223 inspecties en 40 bevindingen in Twente en 170 inspecties en 18 bevindingen in Vallei en Veluwe. Deze bevindingen betreffen overtredingen op verschillende onderdelen van de Meststoffenwet. In de tabel zijn ook de aantallen van overig Nederland opgenomen, zodat ook het totaal van het aantal controles is weergegeven.

regio	controlejaar	aantal controles	aantal niet-akkoord	aantal akkoord	toezicht-intensiteit	handhavings-percentage
Overig Nederland	2020	1.992	253	1.739	3%	17%
Overig Nederland	2019	1.576	301	1.275	2%	25%
De Peel	2020	778	101	677	6%	17%
De Peel	2019	913	153	760	7%	19%
Twente	2020	223	40	183	5%	19%
Twente	2019	215	41	174	5%	20%
Veluwe en Vallei	2020	170	18	152	5%	26%
Veluwe en Vallei	2019	186	37	149	5%	12%
Nederland totaal	2020	3.163	412	2.751	4%	17%

Tabel 1: aantal fysieke controles, toezichtintensiteit en handhavingspercentages per gebied NVWA

Toezichtintensiteit en handhavingspercentage per categorie en per gebied

De toezichtintensiteit (TI) en het handhavingspercentage (HHP) onderbouwen de insteek van de VHS mest. Dat blijkt uit het gegeven, dat de TI in de aangewezen gebieden hoger is dan in 'overig Nederland'. De inzet van de VHS mest is om het toezicht te richten op risicovolle doelgroepen. Het hoge HHP bij intermediairs rechtvaardigt de keuze als doelgroep. Rundveebedrijven scoren hoog op TI vanwege de verplichte 5% reguliere inspecties, volgend uit de derogatiebeschikking.

gebied	type bedrijf	toezichtintensiteit	handhavingspercentage
Nederland	totaal	6%	17%
Nederland	rundvee	4%	15%
Nederland	varkens	6%	31%
Nederland	pluimvee	1%	36%
Nederland	akkerbouw	1%	16%
Nederland	gemengde bedrijven	10%	20%
Nederland	overige mestproducerende bedrijven	1%	24%
Nederland	intermediair	36%	16%
Nederland	overige bedrijven	12%	6%
De Peel	subtotaal	6%	17%
De Peel	rundvee	4%	15%
De Peel	varkens	7%	34%
De Peel	pluimvee	1%	40%
De Peel	akkerbouw	1%	13%
De Peel	gemengde bedrijven	12%	22%
De Peel	overige mest producerende bedrijven	2%	15%
De Peel	intermediair	29%	23%
De Peel	overige bedrijven	27%	5%
Twente	subtotaal	5%	19%
Twente	rundvee	6%	23%
Twente	varkens	3%	50%
Twente	pluimvee	0%	0%
Twente	akkerbouw	1%	10%
Twente	gemengde bedrijven	19%	25%
Twente	overige mest producerende bedrijven	1%	0%
Twente	intermediair	24%	6%
Twente	overige bedrijven	14%	9%
Veluwe en Vallei	subtotaal	5%	12%
Veluwe en Vallei	rundvee	3%	12%
Veluwe en Vallei	varkens	6%	33%
Veluwe en Vallei	pluimvee	1%	67%
Veluwe en Vallei	akkerbouw	1%	33%
Veluwe en Vallei	gemengde bedrijven	10%	13%
Veluwe en Vallei	overige mest producerende bedrijven	0%	0%
Veluwe en Vallei	intermediair	71%	6%
Veluwe en Vallei	overige bedrijven	18%	8%
Overig	subtotaal	3%	17%
Overig	rundvee	4%	20%
Overig	varkens	5%	21%
Overig	pluimvee	1%	17%
Overig	akkerbouw	1%	17%

gebied	type bedrijf	toezichtintensiteit	handhavingspercentage
Overig	gemengde bedrijven	7%	20%
Overig	overige mest producerende bedrijven	1%	31%
Overig	intermediair	36%	17%
Overig	overige bedrijven	9%	7%

Tabel 2: overzicht toezichtintensiteit en handhavingspercentage per gebied (bron: Rapportage mestbeleid 2020)

Resultaten gezamenlijke controles

In het gebied De Peel zijn er 42 fysieke controles uitgevoerd, in Veluwe en Vallei 15 en in Twente zijn 18 gezamenlijke controles uitgevoerd en afgerond met de samenwerkingspartners.

gebied	controles OD/RUD/NVWA/WS 2020
1. De Peel	42
2. Veluwe en Vallei	15
3. Twente	18
Totaal	75

Tabel 3: gezamenlijke controles met de partners (Omgevingsdienst (OD), Regionale Uitvoeringdienst (RUD), Waterschappen (WS))

Commitment en bereidheid samenwerking partners

Samenwerken met verschillende bestuursorganen levert in de regel naast cultuurverschillen ook andere punten op die aandacht behoeven. Met name de uitwisseling van gegevens en informatie met betrekking tot en tijdens toezicht vragen veelal een juridische benadering en afbakening. Dit is van belang om binnen de voorwaarden van de wetgeving op het gebied van privacy te blijven. Hierbij is vooral sprake wanneer gegevens gedeeld mogen worden en onder welke voorwaarden dat plaats kan vinden. Daarnaast vraagt samenwerken begrip voor elkaars verschillende terreinen (werkvelden) en de daarbij behorende regelgeving. Handhaving en toezicht op vergunningen en inrichtingen zijn anders van aard en impact, dan bijvoorbeeld doelvoorschriften vanuit de Meststoffenwet, die sterk bepalend zijn voor de operationele gang van zaken op een veehouderijbedrijf. Waar in het kader van de Meststoffenwet vaak achteraf wordt gecontroleerd over een afgesloten boekjaar, worden in het kader van vergunningen vaak de controles uitgevoerd op basis van het feitelijk geconstateerde op het controlemoment. Voor de NVWA is een controle dan ook een complex proces, waarbij het resultaat na de fysieke controle niet direct valt aan te geven.

Samenvatting

De 1.171 controles uitgevoerd door de NVWA in de 3 risicogebieden hebben geleid tot in totaal 159 niet-akkoordbevindingen in 2020. In 2020 zijn er iets minder controles uitgevoerd dan in 2019, onder andere als gevolg van COVID-19.

De samenwerking tussen de NVWA en haar partners is versterkt. De partners hebben meer controles samen uitgevoerd (75 in 2020), weten elkaar beter te vinden indien nodig en de informatie-uitwisseling is verbeterd. Samenwerking begint 'het nieuwe normaal' te worden. Het is belangrijk te benoemen, dat op basis van de risico gebaseerde aanpak de resultaten, zoals opgenomen in deze factsheet niet te extrapoleren zijn naar heel Nederland. Doordat de NVWA controles uitvoert op bedrijven die op basis van kennisgedreven en risicogerichte selecties naar voren zijn gekomen, is het te verwachten dat er bij de fysieke controles meer onregelmatigheden naar voren komen dan bij een aselechte controle.